

Evidencijski broj / Article ID: 21074870

Vrsta novine / Frequency: Mjesečna

Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska

Rubrika / Section:

Atalanta
Jennifer Saint

Budući da se rodila kao djevojčica, a ne kao sin, Atalanta još kao maleno djetešće biva ostavljena na obroncima planine da umre. No čak i tada uspijeva preživjeti...
Mozaik knjiga

Kako ne ubiti bivšeg
Katie Marsh

Pet je sati i trideset minuta. Clio slavi svoj 45. rođendan, a njezin omraženi bivši leži mrtav na njezinu pragu. Još gore, ovo nije nesreća. Netko ga je ubio...
Koncept izdavaštvo

Zlikovac početnik
John Scalzi

Zamislite učitelja luzera s mačkom kao jedinim saveznikom. Sad zamislite zlikovačku kompaniju sa sjedištem na vulkanском otoku...
Mozaik knjiga

Piše:
ANTUN PAVEŠKOVIĆ
književni povjesničar,
kritičar, feljtonist, promišljač

IGRA ĐAVOLJIM REPOM

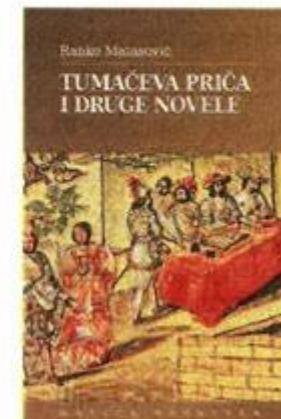
Matasović je ispisao četiri slojevite, mada slabije priče od majstorskog romana 'Neprobuđeni'

Akademik Ranko Matasović
redoviti je sveučilišni profesor na zagrebačkom Filozofskom fakultetu

Što je to trebalo Ranku Matasoviću, pita se Ranko Matasović. Doduše, pitanje potpisuje kao Ilija Jakovljević. Nije prvi put da se ovaj auktor, inače renomirani lingvist, poliglot, stručnjak za niz starih jezika i kultura, ekspert i u području mitologije, akademik i sveučilišni profesor, vrstan posjednik raznorodnih znanja, u svojim književnim radovima zaklanja iza spomenutog pseudonima. Ne i krije, s obzirom na to da je eksplicitno "prokazao" sebe samoga kao auktora. Ilija Jakovljević, kako sam objašnjava, ujedno naglašavajući hipotetičnost vlastita objašnjenja, konstrukt je nastao od imena dvaju glavnih junaka komedije Dušana Kovačevića "Balkanski špjun". Ipak, ono što nam u Pogовору knjizi nije objasnilo jest koliko je primjeren homonimno preklapanje s imenom poznatog hrvatskog književnika Ilike Jakovljevića, inače posjednika biografije dostađne romana. Pisac katoličkog nadahnuća, višekratno endehaški uznik, suradnik partizanskog pokreta, ali i progonjen u poratnom komunističkom sustavu, u čijem je zatvoru skončao na u najmanju ruku sumnjiv način, Ilija Jakovljević zagonetan je odabir. Ako je Matasović svjesno previdio sve spomenuto, riječ je o neukusu. Ako nas zavarava objašnjenjem, čini to da bi prikrio održavanje uspomene na jednu tragičnu životnu i zanimljivu književnu sudbinu. U svakom slučaju, ničim ne razjašnjava ovu dvojbu. U najintrigantijem dijelu knjige, spomenutom Pogоворu, Matasović, pišući pod pseudonomom o Ranku Matasoviću tipično postmodernistički dekonstruira sebe sama. Donekle podsjećajući na postupke

u romanima Paula Austera, koji uvlači samog pisca u aktantski raster romaneskih likova, problematizira istodobno stvarnosnost literature i literarnost same stvarnosti. Istina, zarobljena u međuprostoru dovršene kantovske transcendencije kao jedine tjeskobne spoznaje, opasno je dijabolična igra čijem humoru, makar ga auktor lukavo podmeće, nije vjerovati. A opet, ta igra đavoljim repom, kako bi rekao Vitomil Zupan, jedina je moguća istina književnosti, po sebi demonske, čarobnjačke rabote. Zato hinjena naivnost auktora, njegov humorizam, čak i forsirane tvrdnje o čudačkom smislu za smiješno, čitatelja s dubokim nervom za narav literarnosti neće zavarati, a pišečeva opravdanja da se u ozbiljnoj životnoj dobi, već ostvaren i društveno priznat, upustio u pisanje književnosti, djelovat će dvosmisleno, čak i cinično. Opet, manje senzibilnu recipijentu poslužit će i kao igra, prethodno ga upućujući

Tumačeva priča i druge novele Ranko Matasović. Matica hrvatska

Evidencijski broj / Article ID:

21074870

Vrsta novine / Frequency:

Mjese na

Zemlja porijekla / Country of origin:

Hrvatska

Rubrika / Section:

i jesu opsegom mali roman, ali je previše izboja u raznorodne realistične, no mahom novelističke abrevijature da bi ih okvir virtualnog svijeta organizirao u kompaktnu romanesknu strukturu. Možda završetak, s kristalno iskrenim dopisivanjem dvoje ljudi koji konačno skidaju obrazinu cinizma s duše još sposobne za autentičnu emociju, jest skrivena poruka o spasu u bijeg od virtualnog rašomonu. Sličan problem muči i drugu priču, čiji su protagonisti dva brata i jedan otkvačeni Francuz na pikarskom putovanju Hrvatskom, uspješniju jer je broj karaktera ipak reduciran, a digresije svedene na mjeru koju čvršće strukturirano pripovijedanje lakše podnosi. Sljedeće dvije pripovijesti uspješnije su i stoga što se pripovijedanje manje opterećuje narativnim, nerijetko samosvrhovitim ludizmom. Obje su povjesno utemeljene, a prva supostavlja naracije dvojice Hrvata oblikovane u prvom licu, jednoga suvremenog putnika u Rusiju i drugog napoleonovskog vojnika u ruskoj pustari. Otudenost prvoga, suvremena povjesničara, kontrastira dirljivoj iskrenosti pisama supruzi drugoga, priprosta vojnika, koju ni kritička analiza diskursa, pa ni svodenje na kriptofeminističke kalupe, raščiniti ne može. "Tumačeva priča" najuspješnija je sastavnica ove pripovjedne kvadrilogije. Formom drevnih kronika s elementima putopisa i pustolovnih romana progovara glasom misionara u pratinji Hernanda Cortesa o mahom krvavim događajima, ali daleko od stereotipa o bestijalnom pokoravanju novog svijeta. Uvjerljivi likovi među kojima se ističe žena toliko snažna da samoj povjesnici može suprotstaviti vlastitu autentičnost, uz tečnu naraciju aduti su ove priče. Ranko Matasović ispisao je četiri slojevite, mada slabije priče od majstorskog romana "Neprobudení". Ipak, još su daleko iznad prosjeka suvremene hrvatske prozne hiperprodukcije.